

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2023**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XI-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Politica de aneantizare a Bisericii, care abia după destalinizare se va domoli în majoritatea țărilor, constituia pivotul unei acțiuni mai ample de deculturalizare a societății civile. Obiectivul era - și aici, după modelul sovietic - înlocuirea «culturii burgheze» cu o «cultură socialistă». [...] În România, zelul Mihai Roller supraveghează *rescrierea manualelor de istorie* în conformitate cu ideile marxist-leniniste, având misiunea de a sublinia legăturile istorice cu Rusia. Din biblioteci și librării sunt eliminate toate cărțile de inspirație burgheză. Scriitorii, profesorii și ziariștii nu mai pot scrie de acum decât sub controlul cenzurii. Deși multe personalități din lumea culturală acceptă să se supună și să colaboreze cu noul regim, alții refuză și își pierd astfel funcțiile oficiale. Chiar și așa, reduși la inacțiune, acești intelectuali rămân suspecti și devin primele victime ale campaniilor de represiune. [...] Anumiți scriitori, acuzați de «discuții ostile» și de trimiterea unor manuscrise în Occident, sunt arestați și judecați în procese-spectacol, menite să intimideze inteligența. Asemenea Partidului Comunist Sovietic, partidele comuniste vor să controleze tot, să domine tot: literatura, istoria, artele și chiar științele, luându-i sistematic pe sovietici ca referință și model.”

(Jean-François Soulet, *Istoria Europei de Est de la al doilea război mondial până în prezent*)

B. „Instaurarea regimului «democrat-popular» [în România] a adus modificări grave și culturii naționale. Și în acest domeniu a fost imitat modelul sovietic. Obiectivul principal al «politicii» culturale a fost înlocuirea cât mai rapidă a valorilor tradiționale, printr-un nou sistem bazat pe ideologia marxist-leninistă, care avea ca scop formarea «omului nou». De acum statul și guvernul român și-au îndreptat eforturile spre făurirea unei culturi socialiste, care însemna anihilarea identității naționale. Din toate bibliotecile au fost scoase tipăriturile cu conținut antisovietic, fascist, hitlerist, legionar, rasist, șovin, reacționar, monarhic, social-democrat și antimuncitoresc. [...] Cenzura totală sau parțială a autorilor începuse în iulie 1946, când au fost retrase circa 2000 de titluri de cărți, reviste etc.[...] În toată țara au luat ființă noi teatre, opere (un progres notabil pentru că erau subvenționate de stat), de pildă: teatre de stat în orașele Arad, Oradea, Brăila, Constanța etc. [...] Se jucau mai întâi piese rusești, apoi „O scrisoare pierdută” pentru a se arăta decăderea burgheziei române.”

(Nicoleta Ionescu-Gură, *Stalinizarea României*)

C. „În 1948, Biserica Română Unită a fost lichidată de regimul «democrat-popular». În această acțiune, autoritățile de la București au urmat indicațiile Kremlinului [...]. În 1948 începea presiunea ideologică a regimului, «teoria marxist-leninist-stalinistă fiind impusă în toate formele de învățământ, în întreaga viață culturală: presă, teatru, radio și sectorul editorial. Circulația presei și a cărții occidentale a fost interzisă, iar emisiunile de radio bruiate. Ofensiva s-a abătut și asupra institutelor culturale occidentale care mai functionau în România». Închiderea acestor institute culturale a preocupat conducerea partidului în toamna anului 1948, pe care le cataloga ca «oficine de spionaj». Primul închis a fost Institutul Francez. [...] Institutele erau considerate periculoase pentru regim, deoarece «făceau propagandă prin cărți și filme, fiind frecventate de mulți români, îndeosebi intelectuali, studenți și elevi». În ședința secretariatului C.C. al P.M.R. [Partidul Muncitoresc Român] din 1 martie 1950 s-a hotărât închiderea institutelor culturale occidentale urmând ca Ana Pauker, în calitate de ministru de Externe, să o aducă la cunoștința reprezentanțelor diplomatice respective, iar lui Teoharie Georgescu i s-a fixat ca sarcină să aresteze pe toți cei care frecventaseră institutele și să-i trimită în batalioane de muncă.”

(Nicoleta Ionescu-Gură, *Stalinizarea României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați din sursa **B** un eveniment politic și o consecință a acestuia în domeniul religios din sursa **C**. **4 puncte**
2. Menționați câte o formațiune politică din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **4 puncte**

3. Menționați o asemănare referitoare la cenzură, pe baza surselor **A** și **B**. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **B** și **C**, un punct de vedere referitor la modelul cultural impus de regimul politic, susținându-l cu câte o informație din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la evoluția economiei României între anii 1945-1965. **10 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la cultura română în secolul al XX-lea, în afara celor la care se referă sursele **A**, **B** și **C**. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Realizați o sinteză, de aproximativ patru-cinci pagini, referitoare la **evoluția României și a Europei în secolul al XX-lea**, având în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea a două asemănări între regimurile politice din România și cele din Europa Occidentală în deceniul trei-patru ale secolului al XX-lea;
- menționarea a două cauze și a două consecințe ale modificărilor intervenite în viața publică din Europa Occidentală, în perioada postbelică;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la construcția unității europene între anii 1955-1990;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția regimului politic din România în ultimul deceniu al secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.